

**Lüganuse vallas Koljala külas Kihva kinnistu
detailplaneeringu
keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH)
eelhinnang**

Koostaja: Lüganuse Vallavalitsus

Kaie Metsaots
vallaarhitekt-planeerimisspetsialist

**Kiviõli
August 2020**

Sisukord

Sissejuhatus	2
1. Kihva kinnistu detailplaneeringuga kavandatava tegevuse lühikirjeldus	3
2. KSH vajalikkuse kaalumise ja eelhinnangu andmise alused	4
3. Seotus teiste strateegiliste planeerimisdokumentidega:	5
4. Mõjutatava keskkonna kirjeldus	5
5. Tegevusega eeldatavalt kaasneva mõju hinnang	11
5.1. Mõju võimalikkus, kestus, sagedus ja pöörduvus, sealhulgas kumulatiivne ja piiriülene mõju	11
5.2. Oht inimese tervisele või keskkonnale, sealhulgas õnnetuste esinemise võimalikkus	11
5.3. Mõju suurus ja ruumiline ulatus, sealhulgas geograafiline ala ja eeldatavalt mõjutatav elanikkond	15
5.4. Eeldatavalt mõjutatava ala väärtus ja tundlikkus, sealhulgas looduslikud iseärasused, kultuuripärand ja intensiivne maakasutus	16
5.5. Mõju kaitstavatele loodusobjektidele	16
5.6. Eeldatav mõju Natura 2000 võrgustiku alale	16
6. Asjaomaste asutuste seisukohad	17
7. Kokkuvõte	17

Sissejuhatus

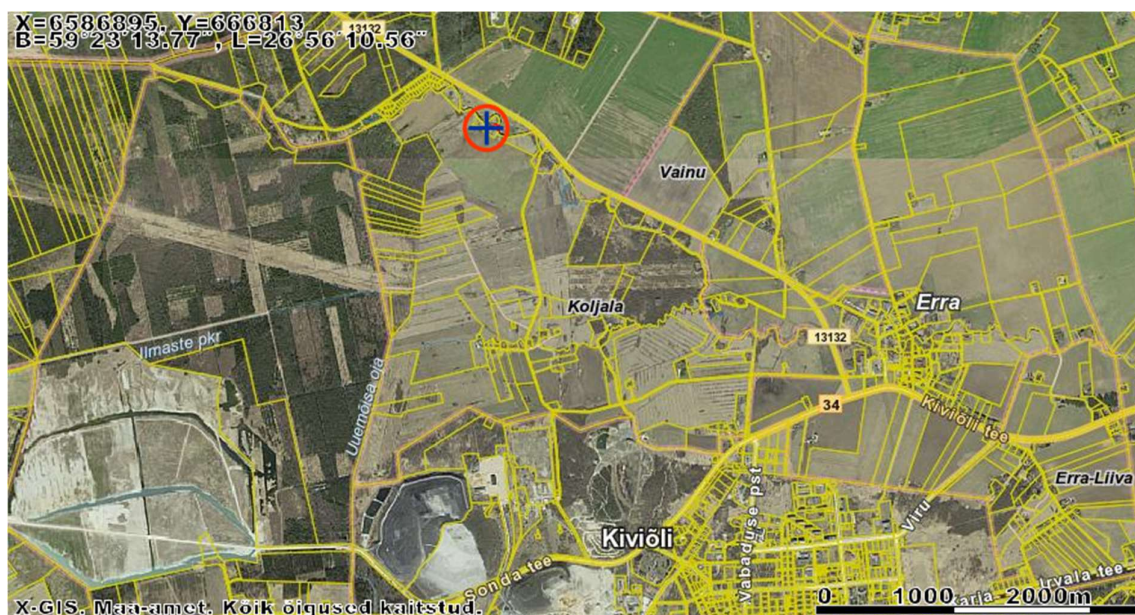
Keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) eelhindangu koostas Lüganuse Vallavalitsuse vallaarhitekt-planeerimisspetsialist Kaie Metsaots (diplomeeritud maastikuarhitekt, PhD) 2020. aasta juulis-augustis.

KSH eelhindamise koostamisel lähtuti planeerimisseadusest (PlanS), keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusest (KeHJS), viimase § 6¹ lõike 5 alusel kehtestatud määrusest „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“, teistest Eesti Vabariigi seadustest (looduskaitseadus (LKS), veeseadus (VeeS) jt), Lüganuse Vallavolikogu poolt kehtestatud asjakohaste dokumentide nõuetest, juhenditest „KSH eelhindamise juhend otsustaja tasandil, sh Natura-eelhindamine“ (R. Kutsar, Keskkonnaministeerium täiendanud 2018. a) ja „Keskkonnamõju strateegilise hindamise menetluse läbiviimise juhend. Planeerimisseaduse kohane menetlus“ (Keskkonnaministeerium 2015. a) ning Keskkonnaameti spetsialistide nõuannetest. Eelhindangu koostamisel kasutati Maa-ameti kaardirakendusi, Keskkonnaregistri, Eesti Looduse Infosüsteemi (EELIS), Eesti Geoloogiakeskuse ja Statistikaameti andmeid.

Eelhindangu andmise eesmärgiks on selgitada, kas Lüganuse vallas Koljala külas asuva Kihva kinnistu detailplaneeringu algamisel on vajalik keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) läbiviimine või mitte. Lõpliku otsuse KSH algatamise vajalikkuse osas teeb kohalik omavalitsus. KSH vajalikkuse kohta tuleb küsida seisukohta kõigilt asjaomastelt asutustelt vastavalt KeHJS § 33 lõikele 6.

1. Kihva kinnistu detailplaneeringuga kavandatava tegevuse lühikirjeldus

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on Lüganuse vallas Koljala külas asuval Kihva kinnistul (joonis 1; registriosa 4887408, katastritunnus 75101:003:0189) katastriüksuse sihtotstarbe muutmine maatulundusmaast elumumaaks ja Erra jõe kalda ehituskeeluvööndi vähendamine, et ehitada olemasolevatele vundamentidele, vajadusel neid veekogu vastassuunda laiendades, üksikelamu (11101) ja elamu abihoone (12744). Detailplaneeringuga lahendatakse planeerimisseaduse (PlanS) § 126 lõike 1 punktides 2-10, 16 ja 17 sätestatud ülesanded.

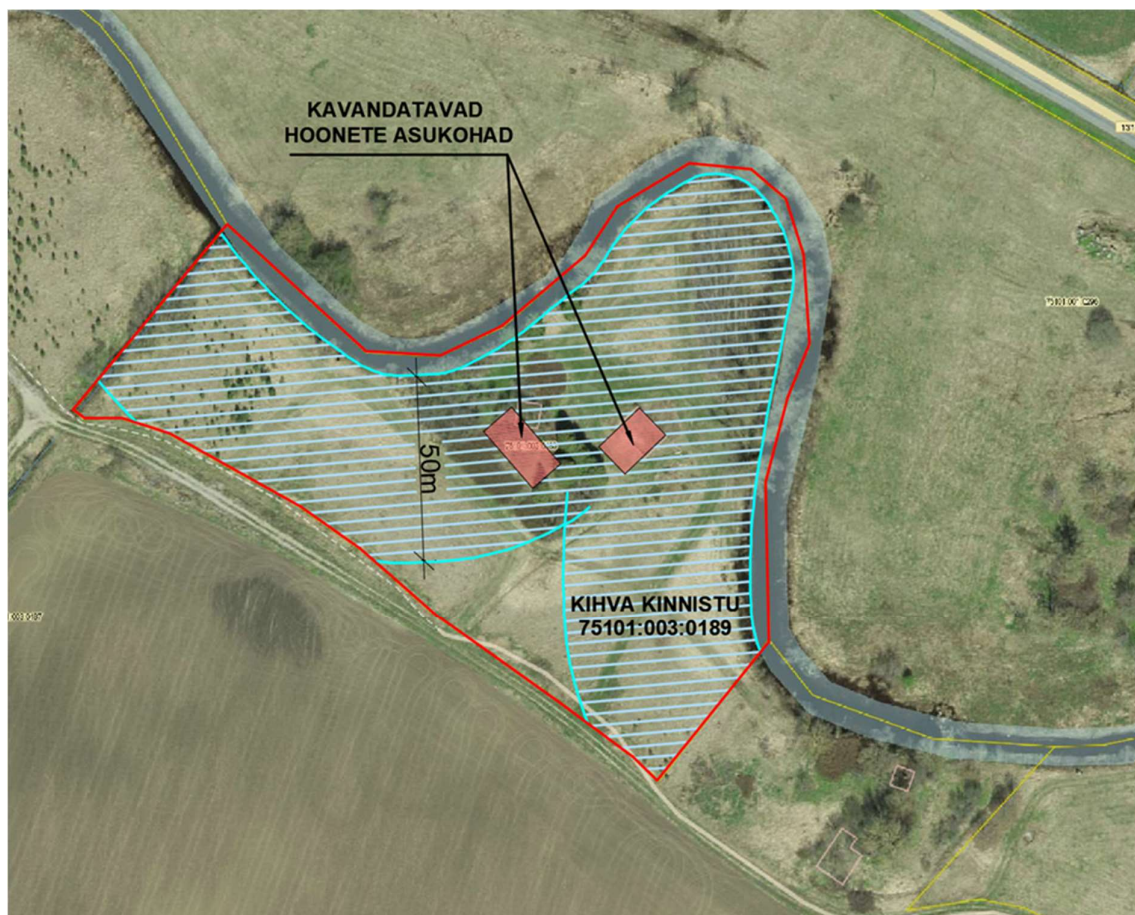
Joonis 1. Kihva kinnistu asukoht. Väljavõte Maa-ameti kaardist.

Hajaasustusalal asuva kinnistu pindala on 15 993 m². Kinnistu omanik on Kaupo Tihvan, detailplaneeringu algatamise taotluse esitaja on Egle Kasela. Eeldusel, et planeering jõuab kehtestamiseni hiljemalt 2021. aasta kevadtalvel, on kavas see teostada 2022. aasta lõpuks, võimalusel kiiremini.

Lüganuse Vallavalitsuse 02.04.2020 korraldusega nr 163 väljastatud projekteerimistingimuste kohaselt on lubatud ehitada ainult väljapoole ehituskeeluvööndit. Jooniselt 2 võib näha, et võimalik ehitusala oleks väga väike, ühtlasi oleksid hooned pidevalt naaberkinnistult põllutööde tegemisel tõusvate tolmu käes. Olemasolevate vundamentide ümbruses on aga vana kõrghaljastus, leht- ja okaspuud, mille keskel oleks sobiv koht eluaseme rajamiseks. Detailplaneeringu algatamise taotluse esitaja toob välja ka, et ehituskeeluala vähendamine on asjakohane seda enam, et noorte lahkumine Ida-Virumaalt on probleem.

Maakatastriseaduse § 18 lõike 7, Vabariigi Valitsuse 23.10.2008 määruse „Katastriüksuse sihtotstarvete liigid ja nende määramise kord“ ja kinnistu omaniku poolt 29.09.2009 esitatud taotluse alusel määrati endise Sonda Vallavolikogu 12.10.2009 otsusega nr 50/3 Kihva

katastriüksuse sihtotstarbeks elamumaa. Muudatus on maakatastris siiani tegemata, ehkki otsus on kehtiv.

Joonis 2. Kihva kinnistu. Planeeringu algatamise taotlusele lisatud joonis.

2. KSH vajalikkuse kaalumise ja eelhinnangu andmise alused

Algatatav detailplaneering saab sisaldama kehtestatud üldplaneeringu põhilahenduse muutmise ettepanekut kahel põhjusel:

1. Maakasutuse juhtotstarbe 100%-line muutmine tingib üldplaneeringu muutmise vajaduse PlanS § 142 lõike 1 punkti 1 alusel;
2. Ehituskeeluvööndi vähendamiseks peab kohalik omavalitsus looduskaitseaduse (edaspidi *LKS*) § 40 lõike 4 punkt 2 alusel esitama Keskkonnaametile taotluse ja PlanS kohaselt kehtestatud üldplaneeringu muutmise ettepanekut sisaldava vastuvõetud detailplaneeringu.

Vastavalt PlanS § 142 lõikele 6 tuleb üldplaneeringu põhilahenduse muutmise ettepanekut sisaldava detailplaneeringu koostamisel anda eelhinnang ja kaaluda keskkonnamõju strateegilist hindamist, lähtudes keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lõigetes 4 ja 5 sätestatud kriteeriumidest ning § 33 lõike 6 kohaste asjaomaste asutuste seisukohtadest.

Vastavalt KeHJS §2² on keskkonnamõju oluline, kui see võib eeldatavalt ületada mõjuala keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.

3. Seotus teiste strateegiliste planeerimisdokumentidega

- **Ida-Viru maakonnaplaneering 2030+** on kehtestatud Ida-Viru maavanema 28.12.2016 korraldusega nr 1-1/2016/278 (täiendatud 08.02.2017 korraldusega nr 1-1/2017/25). Maakonnaplaneeringu kohaselt asub Kihva kinnistu hajaasustuse alal. Planeeringus on määratud potentsiaalsed tuuleenergia alad ning selle kohaselt asub Kihva kinnistu sellisel alal. Kuivõrd planeering ei keela tuuleenergia potentsiaaliga alal eramu ehitamist, on kavandatud tegevus Ida-Viru maakonnaplaneeringuga 2030+ kooskõlas.
- **Endise Sonda valla üldplaneering** on kehtestatud Sonda Vallavolikogu 02.02.2004 määrusega nr 15. Üldplaneeringu põhijoonisel on Kihva kinnistu märgitud osaliselt hooajalise elamumaa juhtotstarbega (ES), osaliselt juhtfunktsioonita maana (värvimata).
- **Lüganuse valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukava 2013-2024** kohaselt ei asu ala ÜVK piirkonnas.
- **Lüganuse valla jäätmehoolduseeskiri** (kehtestatud Lüganuse Vallavolikogu 12.09.2018 määrusega nr 37) reguleerib planeeringu elluviimisel ehitamise ja renoveerimise käigus ning ala hilisema kasutuse käigus tekkivate jäätmete käitluse.
- Detailplaneeringu realiseerumisel ei minda vastuollu **Euroopa Liidu keskkonnavalaste õigusaktidega**.

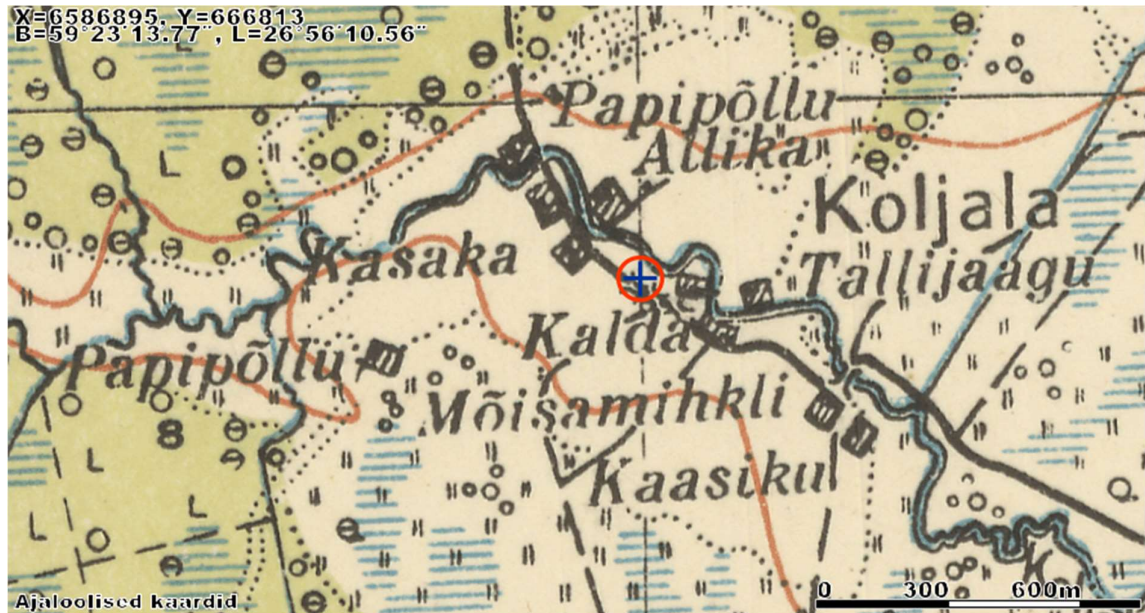
4. Mõjutatava keskkonna kirjeldus

Planeeritava ala moodustab Kihva kinnistu suurusega 15 993 m², mis asub Koljala külas Kõrkküla-Erra tee (13122) läheduses. Kinnistu maakasutuse sihtotstarve on 100% maatulundusmaa. Kinnistu põhja- ja idapiir kulgeb piki Erra jõge. Sealtpoolt piirneb Kihva kinnistu Kivikülvi kinnistuga (75101:001:0296), läänest ja lõunast Suurepõllu kinnistuga (75101:003:0187), mõlemad 100% maatulundusmaa (joonis 3). Lõunapoolne ala on aktiivselt kasutatav põllumaana, ülejäänud külgedes on rohumaad, mis kohati võsastuvad. Piirkonna maastikumustris vahelduvad avatud põllumajandusmaastikud suurte metsamassiivide ja tööstusaladega.

Joonis 3. Kihva kinnistu ja lähiümbrus. Väljavõte Maa-ameti kaardist.

Ajalooliste kaartide vaatlusel on näha, et suur osa piirkonna asustusest on paiknenud Erra jõe äärsetel aladel (peamiselt jõekäärudes). Asustuse paiknemine on hästi jälgitav näiteks Eesti Vabariigi topograafilisel kaardil aastast 1937 (joonis 4). Sellest annavad tunnistust ka mitmed tänaseni säilinud varemed kunagistel talukohtadel.

Joonis 4. Ajalooline asustus 1937. aasta topograafilisel kaardil. Väljavõte Maa-ameti kaardist.

Kihva kinnistul hooneid ei paikne. Tegemist on loodusliku rohumaaga, mille keskosas on kaks varet ja endise talukompleksi juurde kuulunud kõrghaljastus (foto 1). Keskosas kasvab grupp 7-8 m kõrguseid elupuid, jõe ääres rida tugevaid elujõulisi kuuski, veepiiril pikk rida ilmekaid hõberemmelgaid ja salk noori haabasid, lisaks leidub vanu viljapuid ning mõningaid teisi puid ja põõsaid. Läänepoolses osas on väike noor männiistandik (kõrgus 1,5-2,5 m). Juurdepääs on

idast: mööda Uuemõisa teelt (avaliku kasutusega kohalik tee, 7510005) lähtuvat Suurepõllu kinnistu servas kulgevat erateed. Kommunikatsioonid (elekter, vesi, kanalisatsioon, side, kaugküte) puuduvad.

Foto 1. Vaade Kihva kinnistule lõuna suunast. Foto K. Metsaots.

Planeeringuga kavandatakse olemasolevatele vundamentidele (vajadusel neid veekogu vastassuunas laiendades) ehitada üksikelamu koos abihoonega. Veevarustus on kavas tagada kinnistule puurkaevu rajamisega, kanalisatsioon biopuhasti või kogumismahuti rajamisega, elekter läbi võrguühenduse, side mobiilse sideteenusega ning soojavarustus õhk-vesi soojuspumba ja ahikütte abil.

Lähim hoonestatud ala asub ligi 500 m kaugusel loodes (joonis 3 ja foto 2) – 1970.-tel asutatud aianduskooperatiiv aiamajade, saunade, kasvuhoonete ja kuuridega (praegu Aiandusühistu Kiviõli Kaevur MTÜ), mis on kasutatav hooajaliselt. Statistikaameti andmetel elab Koljala külas 2019. aasta seisuga 41 inimest.

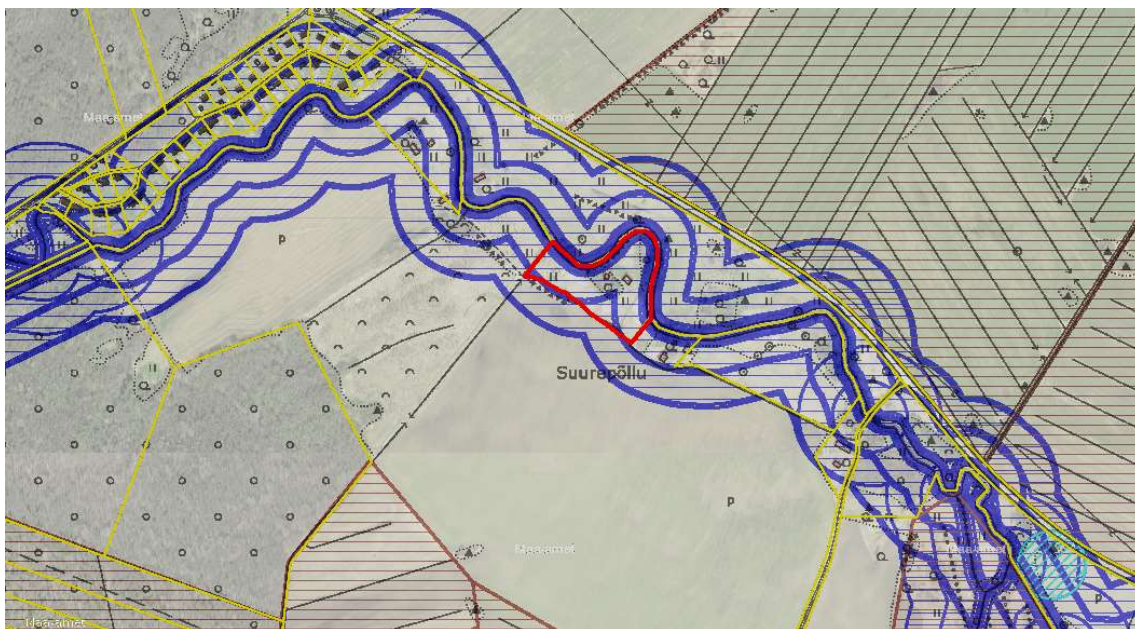
Foto 2. Kihva kinnistule lähim hoonestus – aiamaade kompleks loodes. Foto K. Metsaots.

Vaadeldav ala paikneb Viru lavamaal, millele on iseloomulik paese aluspõhja maapinnalähedus ning paepealsete ja rähksete rendsiinade ning gleimuldade laiaulatuslik levik. Aluspõhja moodustavad ordoviitsiumi lubjakivid. Kihva kinnistu lõunapoolsel osal on gleistunud leostunud muld (Kog), jõekäärus leostunud gleimuld (Go). Absoluutkõrgused jäävad vahemikku 46 m (veepiiril) ja 48 m (kõige lõunapoolsemas nurgas).

Hüdroloogiliselt kuulub ala Ida-Eesti vesikonna Viru alamvesikonda. Piirkond on nõrgalt kaitstud põhjaveega, kus reostusohtlikkus on kõrge. Erra jõgi (foto 3) on inimtegevuse poolt tugevalt mõjutatud avalikult kasutatav veekogu, mille kallasraja laius on 4 m veepiirist.

Foto 3. Erra jõgi kinnistu piiril, kaldad tugevasti rohtunud ja roostunud. Foto K. Metsaots.

Joonis 5. Vee- ja kaldakaitselised kitsendused.

Jõe tõttu kehtivad kinnistul vee- ja kaldakaitselised kitsendused (joonis 5): kalda veekaitsevöönd (10 m), ehituskeeluvöönd (50 m) ja piiranguvöönd (100 m). Ligi 100 m kaugusel põhjas pool asub Koljala 2 maaparandushoiuala (1107020020070001). Lähim

registrisse kantud puurkaev (PRK0002418) paikneb 750 m kaugusel kagus. Planeeringualal ega lähikonnas ei ole direktiivi 2007/60/EÜ (üleujutusrisi hindamise ja maandamise kohta) ja veeseaduse mõistes üleujutusriskipiirkondasid ega üleujutusohuga piirkondasid.

Kultuurimälestisi, pärandkultuuri- ega looduskaitse all olevaid objekte planeeringualal ega lähiümbruses ei ole. Kogu planeeringuala ja ulatuslikke külgnavaid alasid, välja arvatud jõekaldad, hõlmab inventeeritud Natura elupaigatüüp 6510 - aas-rebasesaba (*Alopecurus pratensis*) ja ürt-punanupuga (*Sanguisorba officinalis*) madalikuniit tähisega -684145083, kuid see ei too kaasa piiranguid planeerimistegevusele.

Joonis 6. Natura elupaigatüüp 6510, märgitud sinise viirutusega. Väljavõte EELIS-est.

Kinnistu asub üleriigilise tähtsusega Aseri fosforiidimaardla (M191) passiivse tarbevaru alal.

Täpsem radoonisisaldus planeeringualal ei ole teada. Vastavalt Eesti pinnase radooniriski kaardile on antud piirkonnas keskmise radoonisisaldusega pinnas (maksimaalne ^{222}Rn -sisaldus pinnaseõhus 50-100 kBq/m³).

5. Tegevusega eeldatavalt kaasneva mõju hinnang

5.1. Mõju võimalikkus, kestus, sagedus ja pöördumus, sealhulgas kumulatiivne ja piiriülene mõju

Detailplaneeringu kohaselt rajatakse alale üksikelamu ja selle abihoone koos sinna juurde kuuluvate kommunikatsioonidega. Kavandatud tegevus ei põhjusta loodusvarade taastumisvõime ega looduskeskkonna vastupanuvõime ületamist, kui kasutatakse keskkonnasäästlikke ehitusmeetodeid ja -materjale.

Mõju avaldub eelkõige looduskeskkonnale ning lühiajalisel ehitusperioodil (ca 2 aastat), mil kasutatakse ehitusmasinaid hoonete püstitamiseks, ala ehitusjärgseks korrastamiseks ja juurdepääsutee kruusaga katmiseks, transporditakse materjale ja jäätmeid. Ehitamise käigus pinnasele avaldatavad mõjud on lokaalsed, lühiajalised ja pöördumatud (hoonete, tehnovõrkude rajamine). Samas on need mõjud elamuala rajamisel vältimatud.

Uute hoonete rajamise puhul võib esineda mõningane kumulatiivne mõju müra osas perioodidel, mil naaberkinnistul tehakse põllutöid. Muus osas kumulatiivset mõju ette näha ei ole. Piiriülene mõju puudub.

Detailplaneeringu elluviimisega kaasneva mõju suurus eeldatavalt ei ohusta keskkonda. Mõju on kõige suurem ehitamise ajal ning kui hooned on valminud, siis täiendavat negatiivset mõju keskkonnale detailplaneeringu menetlemise faasis ette ei ole näha.

5.2. Oht inimese tervisele või keskkonnale, sealhulgas õnnetuste esinemise võimalikkus

Detailplaneeringu elluviimisega kaasnevad mõjud on seotud uute hoonete ehitamisega ning võimalikud mõjud on eelkõige ehitusaegsed ajutised häiringud (nt ehitusaegne müra, vibratsioon) ja nende ulatus maksimaalselt ca 100 m kaugusele. Eelhinnangu koostamise faasis valguse, soojuste, kiirguse ja lõhna reostust ette ei ole näha.

Tervis

Oht inimese tervisele avaldub hoonete rajamise ehitusprotsessis. Õnnetuste vältimiseks tuleb kinni pidada ehitusprojektis ning tööohutust määravates dokumentides esitatud nõuetest. Ehitusprotsessis tuleb kasutada vaid kvaliteetseid ehitusmaterjale ning ehitusmasinaid tuleb hooldada, et vältida võimalikku keskkonnareostust nt lekete näol. Töötajad peavad olema spetsiaalse hariduse ja teadmistega. Nii on võimalik vältida ka ohtu keskkonnale, mis võib tekkida, kui töötajad ei ole kompetentsed. Ligi 500 m kaugusel asuvate hoonete kasutajate tervisele ehitustegevuse mõju eeldatavalt puudub.

Ümbritsevad alad

Planeeringukohase ehitustegevuse mõju ümbritsevate alade kasutamisele võib hinnata minimaalseks, kuna lähimad hooned on selleks piisavalt kaugel. Suurenev liiklus

ehitusperioodil juurdepääsuteel võib mõnevõrra mõjutada põllutöid Suurepõllu kinnistul, kuid ka see mõju ei ole eeldatavalt märkimisväärne, kuna põllutööd on hooajalised.

Planeeringu teostamise järel võib mõju maastikupildile hinnata positiivseks, kuna ajalooliselt on samal kohal paiknenud talupidamine. Hoonete rajamine olemasoleva kõrghaljastuse lähedusse aitab neil maastikku sulanduda paremini, kui nende ehitamine lagedale väljale (vt foto 1 ja foto 4). Hoonete sobivus maastikku oleneb ka nende arhitektuursest lahendusest, mistõttu tuleb sellele asjaolule projekteerimise faasis tähelepanu pöörata.

Foto 4. Vaade Kihva kinnistu piirilt üle Suurepõllu kinnistu Kiviõli suunas. Foto K. Metsaots.

Ehitustegevus

Hoonete ehitus nõuab ressursse (kruus, liiv, puit jms), mis tuleb kohale transportida. Ehitustegevuse käigus tarvitataivate materjalide, vee ja tekkiva reovee koguseid ei ole täpselt teada, kuid need vastavad ühepereelamu ja selle abihoonete ehitamisel kasutatavatele kogustele.

Hoonete rajamine on energiamahukas tegevus. Energiakasutus on seotud kaevemehhanismide, veokite ja teiste mehhanismide poolt kütuse (põhiliselt vedelkütuse) kasutamisega. Mõningal määral kasutatakse ehitusprotsessis elektrienergiat.

Ehitustegevuse käigus tekkivatest jäätmetest osa saab eeldatavalt kasutada kohapeal, osa suunata uuesti kasutusse ja osa läheb utiliseerimisele. Olmejäätmeid tekib ehitustegevuse

käigus eeldatavalt vähe. Tekkivate jäätmete koguseid ei ole teada. Jäätmete kogumise, veo, hoidmise, taaskasutamise ja kõrvaldamise korraldus, nende tegevustega seotud tehnilised nõuded ning jäätmetest tervisele ja keskkonnale põhjustatud ohu vältimise või vähendamise meetmed on sätestatud valla jäätmehoolduseeskirjaga. Nõuetekohasel käitlemisel ei ületa jäätmetest tekkinud mõju eeldatavalt piirkonna keskkonnataluvust. Jäätmete- ja energiamahukust on võimalik piirata kasutades parimaid võimalikke tehnoloogiaid.

Kaevetööde tulemusel muudetakse osaliselt olemasolevat pinnast, kuid eeldatavalt ei viida ohtlikke aineid pinnasesse ja seega pinnasele olulist negatiivset mõju ei ole.

Müra

Planeeringu elluviimisega kaasnev müra tuleneb ehitusmaterjalide ja jäätmete veost ning ehitustegevusest. Ehitustööde teostamisel peab arvesse võtma, et ehitusaegne müra ei tohi ületada sotsiaalministri 04.03.2002 määrusega nr 42 „Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid” kehtestatud normtasemeid. Kuivõrd lähimad hooned asuvad planeeringualast 500 m kaugusel, on nii ehituskui ka kasutusaegse müra mõju väheoluline.

Mõjud piirkonna veerežiimile ja põhjaveele

Piirkonna põhjavesi on nõrgalt kaitstud ala ja seetõttu on edasises planeerimismenetluses vajalik näha ette meetmed põhjavee kaitseks. Ehituskeeluvööndi vähendamine toob hoonete ehitamisel kaasa suurenenud ohu Erra jõe vee kvaliteedile. Seetõttu on vajalik kõrgendatud tähelepanu pöörata ehitustegevuse ja -materjalide keskkonnaohutusele, ning ehitusmasinate piisavale kaugusele jõest. Planeeringualal tekkivat katustelt ärajuhitava sademevee puhul saab tagada selle hajusalt valgumise pinnasesse, samuti on sademevett võimalik kasutada haljastuse hooldamisel.

Kuna planeeringuga ei kavandata pinnase veerežiimi muutmist, mõju Koljala 2 maaparandushoialale puudub. Ka 750 m kaugusel asuva puurkaevu veele mõju puudub.

Veevarustus

Veevarustus on kavas tagada kinnistule puurkaevu rajamisega. Eeldatav veevajadus päevas on 0,5 m³, aastas 185 m³. Selles mahus veevõtu puhul kohaldub puurkaevule veeseaduse § 154-s sätestatud 10 m raadiusega hooldusala koos vastavate piirangutega.

Reoveekäitlus

Kanalisatsioon on plaanis lahendada nõuetele vastava biopuhasti või kogumismahuti rajamisega, mis eeldatavalt ei kujuta endast täiendavat põhjavee- või pinnasereostuse riski.

Elektri- ja sidevarustus

Elektrivarustus lahendatakse kas aiandusühistu juurest maakaabli paigaldamise või planeeringualast põhja pool asuvast kõrgepingeliinist trafo ja 600-700 m pikkuselt maakaabli paigaldamise teel. See tegevus toob endaga kaasa pinnase teisaldamise, mis endast eeldatavalt

olulist keskkonnoahtu ei kujuta. Mõlemal juhul tuleb planeeringus selgitada kaabli kulgemist veekoguga ristudes.

Sidevarustus on plaanis tagada mobiilse sideteenusega.

Soojavarustus

Hoonete soojavarustus on kavas lahendada lokaalselt: peamise meetodina õhk-vesi soojuspump, tagavarametodina (nt elektri puudumise puhuks) rajatakse võimalus ahikütte kasutamiseks. Esimesel lahendus ei kujuta endast keskkonnoahtu, teise puhul kaasneb PM_{2,5} heide, mille mõju on antud piirkonnas õhukvaliteedile eeldatavalt minimaalne, ka ei kavandata ahikütet igapäevaseks kasutuseks.

Foto 5. Kruusaseguse pinnastee 300 m lõik, mis kavas kruusaga katta. Foto K. Metsaots.

Juurdepääsutee

Olemasolev Uuemõisa teelt lähtuv pinnastee on kavas ca 300 m pikkuselt viia kruusakatte alla. Tegevus eeldab Suurepõllu (75101:003:0187) ja Hõbepaju (44201:001:0082) kinnistute omanike nõusolekut.

Haljastus

Ehituseks planeeritaval alal leiduv kõrghaljastus on esmasel vaatlusel suuremas osas väärtuslik ja vajab kaitset võimalike vigastuste eest ehitustöödel. Samuti on oluline vältida rohtkatte ülemäärast rikkumist.

Jäätmekäitlus

Igapäevategevuse käigus tekivad põhiliselt pakendijäätmed, vanapaber ja olmejäätmed, mis käideldakse vastavalt valla jäätmehoolduseeskirjale. Ohtlikud jäätmed viiakse vastavasse kogumiskohta.

Maardla

Planeeringu elluviimine eeldatavalt ei mõjuta maardla kasutuselevõttu tulevikus, kuna LKS § 37 lõike 3 punkti 5 alusel on ranna ja kalda piiranguvööndis kaevandamine keelatud, ning tegemist on passiivse tarbevaru alaga.

Pinnase radoonisisaldus

Vastavalt Eesti pinnase radooniriski kaardile on antud piirkonnas maksimaalne ^{222}Rn -sisaldus pinnaseõhus 50-100 kBq/m³. Alates 50 kBq/m³ tuleks kaaluda lihtsamate radoonikaitse meetmete kasutuselevõttu, mille kohta leiab informatsiooni EVS 840:2017 standardist "Juhised radoonikaitse meetmete kasutamiseks uutes ja olemasolevates hoonetes". Täpse radoonisisalduse teada saamiseks saab tellida vastava mõõtmise.

Avariiolukorrad

Detailplaneeringu elluviimise järgselt on võimalik, et esineb avariiolukordasid, mille tulemusena reostub või saastub pinnas, pinnavesi, põhjavesi, õhk. Võimalikud avariiolukorrad ja nende vältimise meetmed või nende korral käitumise lahendused on vajalik planeerimismenetluses läbi kaaluda. Reostusohu pinnasele, pinna- ja põhjaveele võib põhjustada suurem ja pikemaajaline avarii reoveekäitlussüsteemiga.

5.3. Mõju suurus ja ruumiline ulatus, sealhulgas geograafiline ala ja eeldatavalt mõjutatav elanikkond

Detailplaneeringuga kavandatu elluviimise mõju suurus ja ruumiline ulatus ei ole suur. Analoogete arenduste mõju on enamike tegurite osas ulatunud kuni ca 100 meetri kaugusele tegevusalast. Võib eeldada, et Kihva kinnistu detailplaneeringu elluviimise mõju suurus ja ruumiline ulatus on analoogne.

Lähimate, ligi 500 m kaugusel paiknevate hooajaliselt kasutatavate hoonete kasutajate heaolu mõjutab ehitustegevus eeldatavalt minimaalselt. Ehitustööde tegemisel tuleb võtta arvesse sotsiaalministri 04.03.2002 määrust nr 42 „Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid”. Elluviimise järgselt mõju 500 m kaugusel asuvate hoonete kasutajatele eeldatavalt puudub.

5.4. Eeldatavalt mõjutatava ala väärtus ja tundlikkus, sealhulgas looduslikud iseärasused, kultuuripärand ja intensiivne maakasutus

Ehitamise käigus pinnasele avaldatavad mõjud on lokaalsed, lühiajalised ja pöördumatud (hoonete, tehnovõrkude rajamine). Mõju kasvupinnasele on oluline, kuid negatiivset mõju kasvupinnasele saab vähendada kasvupinnase eemaldamisega, ladustamisega kuhilates ja selle hilisema kasutamisega haljastustöödel. Kaevanditest eemaldatud pinnast saab kasutada (sõltuvalt materjalist) osaliselt kohapeal täite- ja tasandustöödel. Kaevanditest eemaldatud pinnase koguste ja hilisema käitlemise kohta info puudub. Täpne mõju suurus ja ulatus ei ole teada, kuid see ei ole oluliselt negatiivne.

Tööde käigus võib sõltuvalt kaevetööde sügavusest, ilmastikutingimustest ja kasutatavast tehnoloogiast, ehitusaladele koguneda sademe- ja pinnavett. Kui liigvee kogumisel ja ärajuhtimisel jälgitakse reostamise vältimiseks seadmete ja masinate ning keskkonnale ohtlike ainete hoidmise ja kasutamise nõudeid, on oht looduskeskkonna reostamiseks väike.

Muinsuskaitsealasid ega -objekte, samuti pärandkultuuriobjekte planeeringualal ega lähiümbruses ei ole, seega selline mõju planeeringu elluviimisel puudub.

5.5. Mõju kaitstavatele loodusobjektidele

Kuivõrd looduskaitse all olevaid objekte planeeringualal ega lähiümbruses ei ole, selline mõju puudub.

5.6. Eeldatav mõju Natura 2000 võrgustiku alale

Planeeringuala ei asu Natura 2000 võrgustiku alal ning Natura-alasid ei leidu ka lähiümbruses – mõju nendele aladele puudub.

6. Asjaomaste asutuste seisukohad

Tulenevalt KeHJS § 33 lõikest 6 tuleb KSH vajalikkuse üle otsustamisel enne otsuse tegemist küsida seisukohta kõigilt asjaomastelt asutustelt, edastades neile seisukoha võtmiseks KeHJS § 33 lõike 3 punktides 1 ja 2 ning lõigetes 4 ja 5 nimetatud kriteeriumide alusel tehtud otsuse eelnõu.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise vajalikkuse eelhindangu eelnõu ja detailplaneeringu algatamise eelnõu saadeti 06.07.2020 seisukoha kujundamiseks Keskkonnaametile.

Keskkonnaamet oli oma 15.07.2020 kirjaga nr 6-5/20/11485-2 seisukohal, et planeeritava tegevusega ei kaasne eeldatavalt olulist keskkonnamõju ja KSH algatamine ei ole eeldatavalt vajalik. Eelhindangut on täiendatud vastavalt kirjas toodud märkustele.

7. Kokkuvõte

Kavandatav tegevus ei avalda olulist mõju ning ei põhjusta keskkonnas pöördumatuid muutusi, väljaarvatud kaevetöödega tehtavad mõjutused pinnasele, ei sea eeldatavalt ohtu inimese tervist, heaolu, kultuuripärandit ega vara. Kuna kavandatava tegevuse mõju suurus ja ruumiline ulatus ei ole ümbritsevale keskkonnale ohtlik ega ületa keskkonna vastupanu- ning taastumisvõimet, siis oluline keskkonnamõju puudub. Võttes aluseks, et detailplaneeringuga kavandatakse ühepereelamu ja kõrvalhoone rajamist, võib planeeringuga kaasnevaid keskkonnamõjusid lugeda väheoluliseks, mistõttu puudub vajadus KSH menetluse algatamiseks Koljala küla Kihva kinnistu detailplaneeringu osas.

Lüganuse Vallavalitsusele teadaolevast informatsioonist tulenevalt saab järeldada, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju ning KSH algatamine ei ole vajalik. Keskkonnatingimustega arvestamine on võimalik PlanS § 126 lõike 1 punkti 12 kohaselt planeerimismenetluse käigus.

Lähtudes eelhindangu tulemustest on detailplaneeringu koostamise käigus vajalik näha ette:

1. ehituskeeluvööndi vähendamise tõttu täiendavad vee- ja kaldakaitselised meetmed nii planeeringu elluviimise ajal kui ka elluviimisjärgselt;
2. ehitustöödel vältida masinate liikumist veepiirile lähemal kui 10 m;
3. ehitusel väljakaevatavat pinnast mitte paigaldada lähemale kui 10 m veepiirist;
4. täiendavad meetmed põhjavee kaitseks;
5. põhjavee kaitse seisukohalt on oluline, et puurkaevu ümbritseval 10 m raadiusega hooldusalal tegevust ei toimu, st säiliks rohumaa. Sõidutee vms rajamine kaevu hooldusalasse võib ohustada avatava põhjaveekihi kvaliteeti. Keskkonnaga seotud riski vältimiseks tuleb sillutatavad/kõvakattega alad kavandada väljapoole puurkaevu hooldusala;
6. kõrghaljastuse kaitse ehitustööde ajaks võimalike vigastuste eest asjakohaste meetoditega (nii tüved, võrad kui ka maapind tüvest 1 m raadiuses),
7. vältida ehitusmasinate liikumist lähemal kui 10 m veekogule, ülejäänud alal vältida asjatut pinnase tihendamist ja rikkumist;
8. müra-, vibratsiooni-, saasteriski- ja insolatsioonitingimused ning muud keskkonnatingimusi tagavad nõuded;
9. tagada reovee käitlus selliselt, et ei tekiks lekkeid või avariisid;
10. ohtlikke aineid mitte käidelda lähemal kui 50 m veepiirile;
11. läbi kaaluda võimalikud avariolukorrad ja nende vältimise meetmed või nende korral käitumise lahendused;
12. vertikaalplaneerimisega tagada sademevee hajusalt valgumine pinnasesse;
13. võimalused sademevee kogumiseks haljastuse kastmise eesmärgil;
14. tagada vaba liikumise võimalus kallasrajal;
15. soovitatavalt võtta kasutusele lihtsamad meetmed radooniohtlikkuse vähendamiseks (toodud EVS 840:2017 standardis "Juhised radoonikaitse meetmete kasutamiseks uutes ja

olemasolevates hoonetes“), radoonitaseme täpseks teada saamiseks võib tellida radooni uuringu.